

A2.26 Zrównoważony transport

- Opisz swoje codzienne środki transportu.
- Omów różne rodzaje transportu.

Transport publiczny

Linia autobusowa

Autobus nocny

Rozkład jazdy

Połączenie

Przesiadka

Opóźnienie

Bilet miesięczny

Hulajnoga elektryczna

Iść pieszo

Sprawdzić

Spóźnić się

Zamówić przejazd

Wziąć bolta

1. Zeskanuj kod QR, aby obejrzeć wideo, lub przeczytaj tekst. (QR: Audio)

W wielu miastach rozwija się **zeroemisyjny transport**. Coraz częściej jeżdżą **autobusy** bateryjne i wodorowe, które są elektryczne i mają na **pokładzie** małą baterię. Po mieście można też podróżować **tramwajami**. Dzięki temu więcej osób wybiera **transport publiczny**. Mniej ludzi jeździ własnym samochodem, bo łatwiej *dojechać* do pracy i *przyjechać* na spotkanie bez korków.

1. Jakie autobusy są opisane jako elektryczne?
 - a. Autobusy turystyczne z dieslem
 - b. Autobusy tylko spalinowe
 - c. Autobusy konne
 - d. Autobusy bateryjne i wodorowe
2. Co mają na pokładzie te autobusy?
 - a. Dużą przyczępę na rowery
 - b. Biletomat na monety
 - c. Silnik benzynowy
 - d. Małą baterię

1-d 2-d

2. Gramatyka: Czasowniki ruchu z przedrostkami: wchodzić, wychodzić...

W języku polskim kluczowe jest stosowanie przedrostków w czasownikach (np. w-, wy-, prze-, przy-), które zmieniają kierunek ruchu (np. wejść, wyjechać).

Aspekt niedokonany	Aspekt dokonany	Znaczenie
wchodzić	wejść	do środka
wychodzić	wyjść	na zewnątrz
podchodzić	podejść	zbliżyć się
odchodzić	odejść	oddalić się
nadchodzić	nadejść	zbliżyć się
rozchodzić się	rozejść się	rozprościć się
przychodzić	przyjść	dotrzeć na miejsce
dochodzić	dojść	dotrzeć pieszo / do celu
obchodzić	obejść	dookoła / ominąć / świętować

Dodanie przedrostka tworzy nowe znaczenie, często zmieniając czasownik na dokonany.

- _____ do autobusu nocnego i kasuję bilet.
a. Wychodzę b. Wchodzę c. Wejdę d. Wchodzimy
- Gdy dojechałem do centrum, _____ z tramwaju i poszedłem pieszo.
a. wychodziłem b. wysiadłem c. wysiadłam d. wejdem

1. Wchodzę 2. wysiadłem

Przepisz zwroty (QR: AI+)

- (Dzisiaj) Codziennie wchodzę do biura o 9:00.

- (Wczoraj) Po pracy wychodzę z biura i idę na przystanek.

- (Wczoraj) Gdy widzę kolegę, podchodzę do niego i mówię "cześć".

3. Ćwiczenia

1. Dopasuj elementy o powiązanim znaczeniu.

a. spóźnić się	1. zmiana autobusu
b. sprawdzić	2. przyjść za późno
c. przesiadka	3. zobaczyć, czy jest OK
d. bilet miesięczny	4. karnet na miesiąc

a-2 b-3 c-1 d-4

2. Komunikat ZTM: weekendowe zmiany w komunikacji (QR: Audio)

Wypełnij luki: sprawdzać, autobus nocny, przesiadki, połączenie, Linia autobusowa, opóźnienia, rozkład jazdy

W sobotę i niedzielę ZTM informuje o zmianach w komunikacji w centrum z powodu remontu torów. (1) _____ 175 jedzie objazdem, a (2) _____ z Dworcem Centralnym może wymagać (3) _____. Prosimy (4) _____ (5) _____ w aplikacji — możliwe są też (6) _____ między 9:00 a 16:00.

Jeśli spóźnisz się na spotkanie, rozważ wyjście wcześniej, wybór transportu publicznego z zapasem czasu lub przejście części trasy pieszo. Na krótkich dystansach można też skorzystać z hulajnogi elektrycznej. W nocy kursuje (7) _____, ale rzadziej.

1. Jak zaplanujesz dojazd do centrum w weekend, gdy są zmiany w komunikacji i możliwe opóźnienia?
-

3. Posłuchaj fragmentu audio i wybierz poprawną odpowiedź. (QR: Audio)

	Prawda	Falsz
1. Rano sprawdziła rozkład jazdy i z powodu opóźnienia przesiadła się na inny środek transportu.	☐	☐
2. Nie miała biletu miesięcznego, więc musiała kupić bilet na dzisiejszą podróż.	☐	☐
3. Po pracy planuje wrócić autobusem nocnym, ponieważ spotkanie potrwa dłużej.	☐	☐

4. Wybierz poprawne rozwiązanie

1. Codziennie rano _____ do autobusu na przystanku obok domu.
a. *wjeżdżam* b. *wchodzę* c. *wejdę* d. *wchodzisz*
2. Dziś _____ z domu wcześniej, bo autobus nocny miał opóźnienie.
a. *wychodzę* b. *wyjdę* c. *wysłiśmy* d. *wyszedłem*
3. Na dworcu _____ do tablicy i sprawdzam rozkład jazdy.
a. *podchodzi* b. *przychodzę* c. *podejdę* d. *podchodzę*

1. *wchodzę* 2. *wyszedłem* 3. *podchodzę*

5. Odgrywanie ról - dialogi (QR: Audio)

Spóźnienie przez przesiadkę

Marek (pracownik): *Ania, przepraszam, dzisiaj się spóźniłem, bo autobus miał duże opóźnienie.*

Ania (koleżanka z pracy): *Naprawdę? Jaką linią jechałeś i gdzie miałeś przesiadkę?*

Marek (pracownik): *Zwykle jadę linią 175, potem przesiadam się na 504, ale dziś połączenie było zaburzone, więc musiałem sprawdzić rozkład jazdy w telefonie.*

Ania (koleżanka z pracy): *A nie lepiej było zamówić przejazd, na przykład wziąć bolta, jeśli widziałeś, że się nie wyrabiasz?*

Marek (pracownik): *Czasami tak robię, ale mam bilet miesięczny i wolę transport publiczny, więc czekałem.*

1. Dlaczego Marek się spóźnił i co sprawdził w telefonie?

6. Mówienie (QR: AI+)

Zwykle dojeżdżam... bo... / Najpierw sprawdzam rozkład jazdy i połączenia. / Jeśli muszę, robię przesiadkę albo zamawiam przejazd.

1. Jak najczęściej dojeżdżasz do pracy lub na uczelnię w Polsce i dlaczego wybierasz ten sposób transportu?
2. Co robisz, gdy autobus lub tramwaj ma opóźnienie i możesz się spóźnić?

7. Pisanie: WhatsApp (QR: AI+)

Cześć! Tu Ania z pracy. Jutro mamy spotkanie o **9:00** na Nowym Mieście. Sprawdziłam **rozkład jazdy** i wygląda na to, że autobus 175 ma teraz **opóźnienie**. Jak dojedziesz? Masz **bilet miesięczny** czy kupujesz bilet? Możesz też przyjechać **hulajnogą elektryczną** albo zamówić przejazd (wziąć **Bolta**). Daj znać, o której mniej więcej **wyjdiesz** z domu i czy będziesz na czas.

Napisz odpowiednią odpowiedź: *Dzięki, sprawdzam rozkład jazdy i wyjdę około ... / Wyjdę z domu o ... i będę ... minut spóźniony/spóźniona. / Mogę pojechać autobusem z przesiadką albo zamówić przejazd. Co wolisz?*